

Puccinija opera „Toska“, s katero je zaključila slovenska opera letošnjo svojo sezono, je uglasbena na italijanski libreto L. Illica in G. Giacosa, ki sta posnela snov po Victorien Sardoujevi drami enakega imena. Grozovitost v strasti do operne pevke Toske vzplamtelega šefa rimske policije Scarpija daje dejanju gonilno moč, njegov pohlep razdere idilo ljubavnega razmerja med Tosko in slikarjem Marijem Cavaradossijem, njegova krutost spravi na oder grozo inkvizitorske mučilnice in sili vse štiri glavne osebe v nasilno smrt.

Razburljivo to krvno dramo je opremil Puccini z glasbo, ki sledi s temperamentom vsem potezam zanimivo in efektno vzgrajenega dejanja in ki zna enako učinkljivo podati nežno liriko kakor tudi mogočnost dramatski razvnetega prizora. Po svojem naziranju pretežno romantiški ustvarja Puccini glasbo, ki jo dičijo bogata, neusahljiva invencija in pa vzlet in mehko italijanske melodičnosti, diha joče toploto in čuvstvenost. Ob takih lepih svojstvih mu ne izpodleti nikdar hotenje, ustvariti razpoloženje, ki zadivlja in uzadovoljuje. Pri vsem je pa Puccini krepka narava, smel verist, kot tak pa ubrani svojo muziko vsakršne nasladnosti in vsake banalnosti. Ustvarja le krepko glasbo, ki jo zna stopnjevati do dramatske sile in do monumentalnosti, ki pretresa. Vznosita in prelestna je v Toski Puccinijeva muzika, njen kras nam zatopi grozo uglasbenega čina, ko nas prevzame in zanese blagodejno vplivajoča nad treznost golega čina.

Kot opernega skladatelja usposablja Puccinija njegovo izredno znanje, da pojmuje pravilno vsak moment scenskega razvoja. Nikjer ne vklepa besede v kake sponne muzike, z muziko daje marveč besedi le nov akcent, s katerim le osvetljuje njen pomen, da navaja predstavitelja k učinklivejši igri in ga navaja, da opremi tudi s kretjno svojo nalogo, vsled česar se da v Puccinijevih operah z veseljem ne le pevati, marveč tudi z radostjo igrati. V izvorni, brezkončni svoji iznajdljivosti najde Puccini v svoji muziki vsekdar novih izrazov izobilje, da preseneča in da neti naše zanimanje.

Svojo sposobnost za učinkljivo izražanje sceničnosti dokumentira Puccini le še uspešneje, kadar mu nudi dejanje prizor duševne razvnetosti. V dramatski velikih scenah se stopnjuje tudi njegovo glasbeno ustvarjanje do učinkov grandiozne mogočnosti, ki pretresa in vnema in nas zaplavlja s čarom sijajnosti. Tako sliko prelestne muzikalne bogatosti podaje na koncu prvega dejanja, ko se družijo Scarpijev spev zmagovito s spevom cerkvenega zbora, ki intonira ob slavnostnem pritrkavanju cerkvenih zvonov mogočni „Te deum“.

Lepo to delo Puccinija, čigar ime je uvedla na slovenski oder že njegova preje proizvajana „Bohema“, je podal ljubljanski operni ensemble dostojno in z ono vnemo, ki jo opazujemo pri opernih predstavah vsekdar, kadar gre za resno in odlično operno skladbo.

Dr. V. Foerster.